

(המשך מעמוד 21)

מאזר בסיומתו של טרוצקי — מדיניות של לא-מילחמה ולא-שלום.

האישה שלא מרד

שימעון פרס לא הלך לפלמ"ח כאשר עשו זאת חבריו. הוא לא נטש את מפא"י, כאשר מרבית הצעירים הדינאמיים בתנועת העבודה עשו זאת.

זוהי אחת מעובדות היסוד בדרך-חייו של שימעון פרס, הדרושה להבנת כל דרכו עד היום. שימעון פרס לא מרד — לא במסלגה, לא ברעיונותיה, לא במנהיגיה.

על הדור הצעיר של בני-גילו — אנשים כמו יגאל אלון, יצחק רבין, מולה כהן ואחרים — נאמר כי גדל בצילו של דור-המייסדים, דור חזק ונוקשה, והתגמד מולו. זהו דור שקיבל את תורת הוריו בלי עירעור ובלו הירייה, כדבר מובן מאליו, ושראה

קשר את הקשרים עם ברל כצנלסון, מצא פרס בעלי-חסות מבין מנהיגי האומה, שבצילו ובעזרתו יכול היה לתפוס עמדות-מפתח.

אחרי כצנלסון, שמת ב-1944, בא לוי אשכול, ששלף אותו מהקיבוץ ושם אותו במזכירות הנוער העובד בתל-אביב, בקירבת הצמרת הפוליטית של תנועת-העבודה. אחריו בא, כמוכן, האיש שהכניס אותו לליגה הלאומית — דוד בן-גוריון.

בח הנגר

בין שיבתו של פרס לתל-אביב כחבר מזכירות הנוער העובד ובין מילחמת-העצמאות אירעו כמה אירועים בחייו.

האחד קשור בפעולה, ששימעון פרס מספר עליה פעמים רבות, מפני שהיא היחידה המעניקה לו הילה של חבר'מן. היה זה טיול לאילת — אוסיר-רש של אז — שהיה מלווה בהרפתקות שונות. במהלך הטיול גילו המטיילים קן של פרסים, ובו במקום החליט פרסקי לשנות את שמו לפרס. שמו של עוף זה מופיע בתנ"ך פעמיים, ומשום-מה תמיד בהקשר של טומאה:

הילדים המרוחק במיקצת, ישן על מחצלת לפני מיטתה. מדי חצי שעה היתה מעוררת אותו, והוא היה מלווה אותה בסיוור בין בתי-הילדים.

סוניה פרס היא חריג בנוף הישראלי — אשת-מנהיג הנחבאת אל הכלים. היא מצטיעה את עצמה כצורה הגובלת בהסתגרות. כימעט אף פעם אינה מלווה את בעלה באירועים חברתיים או ציבוריים. היא נשארת בבית, כאשר הוא מופיע בציבור. כאשר של עסקן-מכור, היא למדה מראשית נשואיהם להסתדר לבדה, כאשר בעלה כמעט תמיד אינו בבית. במשך שנים חייתה בקיבוץ כשהבעל בעיר. לעומת זאת מקפיד פרס כיום לחזור בכל לילה הביתה. הוא אוהב לישון בבית, שונא לישון בכתרימלון, כמו צוללת היוצאת למשימות, הוא חוזר תמיד לבסיס.

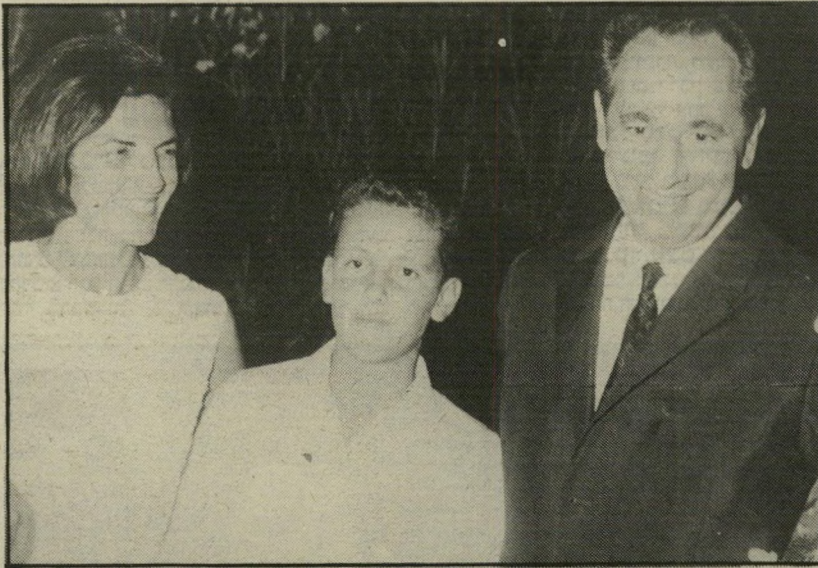
גם כיום משתדל פרס לחזור בצהריים הביתה, לאכול עם אשתו. לפעמים הוא מזמין את אחד השרים, בדרך כלל לצורך "פיוס ופישור". אחרי הארוחה הוא משתדל לישון שעה, לפני שובו למישרד. הוא נמצא בבית בין 1 ל-4 אחרי-הצהריים, חוץ מאשר בימים של ישיבות-הממשלה וסיוורים ברחבי הארץ. בתקופה הראשונה של כהונתו כראש-הממשלה נהג לנסוע כסופי-שבוע לדירתו בתל-אביב, בשיכון המהודר שנבנה על-ידי

בהופעות ציבוריות נדירות ביותר עם שימעון פרס: 1973 ו-1985

בסיס בטוח לצוללת, פינה חמה לחזור אליה בלילה: סוניה הצנועה

שני הבנים: סנדק דוד בן-גוריון עם אבא עימעון פרס בטקס ברית-המילה של הבן נחמיה (1958). פרס עם בנו יונתן וסוניה (1965)

אחיו הקבולן גרשון (גיגי), כשכונת-היורקה רמת-אביב. כחוד-שיים האחרונים הוא ממעט בכך, ומבלה גם את השבתות בירושלים, בבית-השרד של ראש-הממשלה.

הקשר עם סוניה חשוב ביותר לפרס. סוניה השג קצה, האמהית, מעניקה לו את החום ואת הביטחון התסרים לו בחוץ. אין ספק שיש לה השפעה חזקה עליו, ויתכן שהיא משפיעה עליו גם בעניינים ציבוריים — אלא שהדבר אינו בא לידי ביטוי סומבי.

חמש שנים אחרי הנשואין נולדה הבת הבכורה, צביה (ציקי), שהיא עתה בת 35, מומחית לשפתי-ילדים. היא נשואה לאיש-רפואה, רפי ולדן, מומחה לכלי-ידים. ממנה יש לפרס שלושה נכדים.

בנם האמצעי, יונתן (יוני), נולד כעבור שלוש שנים נוספות. כאשר היה חייל, ירה בשוגג בחברו וישב בכלא. סוניה טיפלה בו הרבה, כדי לשחררו מן הטרואמה, לא לגמרי בהצלחה. יוני נשא עיתונאית, אך התגרש ממנה.

הבן השלישי נקרא נחמיה (חמי) על שמו של נחמיה ארגוב, שלישו הצבאי של בן-גוריון, שהתאבד מסיבות מיסטוריות. הוא נשא אשה יוצאת-מארוקו ויש לו ילד אחד, נדב — דבר המאפשר לפרס לדבר ערב בחירות על "הנכד המארוקאי שלי".

עיסוקיה כאם מילא את חייה של סוניה. היא שונאת את העסקנות גם כיום. השנה יצאה רק פעם אחת מן הפרטיות, כאשר קיבלה פני אשתו של מנהיג אפריקאי. בדרך כלל אף אינה

„ואת אלה תשקצו מן העוף, לא יאכלו, שקץ הם: את הנשר ואת הפרס ואת העוניה.“ (ויקרא י"א, ושוב דברים י"ד).

אירוע חשוב אחר היה נשואיו לסוניה גלמן, בתו

השחרחרת הנאה של המורה-לנגרות שלו בבן-שמון. בשעתו היה ביניהם רומן לוהט. היה זה רומן ברוח הימים ההם: היא ליוותה אותו לשמירת-לילה, הוא קרא באוזניה שירים והקאפיטל של קארל מארכס. היא ניסתה ללמד אותו לנגן בגיטארה. אולם כאשר עבר לקבוצת-נגני התגיסה סוניה לצבא הבריטי ושירתה כנהגת-משאית.

אחרי שובה, ב-1 במאי 1945, ימים מעטים לפני תום מילחמת-העולם, נשא אותה פרס בן 21 לאשה ליד ברכת-השחייה של בן-שמון. כפי שהוא מרבה לספר, לבש מכנסיים אפורים קצרים מדי, ואת הבאטל-ידים כצבע האקי צבע במשיחה שחורה, כרי שיראה כמקטורן.

סוניה היא האשה האחת בחייו של פרס. אמנם סיפר כי בנעוריו הירבה להתאהב בנערות, אך הוא פחד לדבר איתן והעריך אותן רק מרחוק, מפני שהיה ביישן מדי כמגע אישי. אחרי שנשא לאשה את סוניה השחרחרת, חדלו להתאהבויות. **כמו כל אדם המכור באמת לעסקנות, לא היה לו עניין אחר בחיים — לא כסף, לא אהבה, לא תהי ביבים.**

על תקופת-הנשואין הראשונה סופר כי היה בעל-לדוגמא, חריג בקיבוץ. הוא ליווה את אשתו כשהיתה בתורנות בחדר-

את כל משימתו ב"ביצוע" וב"הגשמה". לכך ניתן לייחס במידה רבה את המחדל ההיסטורי של דור זה, את חוסר-יכולתו הגמורה לייצור מיסגרת רעיונית חדשה ובעלת-תוכן, את כישלון מנהיגותו כאשר הועמד במבחן ואת אוכרן ההגמוניה של תנועת-העבודה במדינה.

צעיר שאינו מורד אינו יכול גם להגשים את עצמו כהתכנן-רותו. המרידה בתורים היא שלב חיוני בהתפתחות של הפרט ובגיבוש אישיותו העצמאית. לגבי דור שלם, נכונים הרברים על אחת כמה וכמה.

אצל שימעון פרס הצעיר היתה הבעייה חמורה עוד הרבה יותר. לא זה בלבד שהיה שייך לדור-שאינר-מורד, אלא שהוא עצמו לא הראה מעולם את הסימן הקלוש ביותר של מרידה — לא באנשים, לא ברעיונות, לא במיסגרות.

מאז שהחלה בגיל 14 הקאריירה שלו כעסקן, קיבל את האי-דיאולוגיה של מפא"י כתורה מסיני. אם נכלל השמיע לאחר מכן רעיונות משלו — בדרך כלל הצורך במודרניזציה, בטכנולוגיה, בקיורנטיקה וכיוצא באלה — היה זה תמיד כתחום הביצוע. מעולם לא היתה קיימת לגביו השאלה מה לעצו. את זאת קבעו הוקנים.

קונפורמיזם מוחלט זה, שהיה מתאים לפונקציונר בדמוקרטיה עממית, היה קשור בשיטת התקדמותו. מגיל צעיר מאוד, כאשר